

www.mossebobladet.se

OLOFS OCH STINAS
BARN OCH BARNBARN

DEL TRE

CATRINA

OLOF D. Y.

MMXXI

Alf

HÖGSHULT I FINNEFALLS – SENARE RAMSNÄS - ROTE



Häradsekonisk karta från omkring 1880.

FÖRORD

Olof Larsson Moberg är morfars, mormors, far (MF MM F) och Stina Olofsdotter morfars, mormors, mor (MF MM M). De gifte sig (troligen) år 1788. Olof var då 30 år gammal och Stina 16 år ung. Hon var mera ett barn än vuxen. Hur var detta möjligt? Jag vet inte men har erfarit att det fanns undantagsregler för militärer att äkta en så ung människa. Stina Olofsdotter var sjuutton år när familjens första barn, Maria Olofsdotter Moberg, föddes på sommaren 1789. Det blev så småningom fem barn till, med ojämna mellanrum. Den yngste, Olof Olofsson Moberg d. y. föddes år 1811 och det är lätt att räkna ut att modern då var 39 år gammal.

Jag har tidigare beskrivit den här familjen i flera sammanhang, bl. a. dessa:

Om Olof Larsson Moberg och hans bror Eric Larsson:

<http://mossebladet.se/a.eric%20o%20lof%20i%20moba%20backen.pdf>

Om Maria Olofsdotter Moberg:

<http://mossebladet.se/a.maria%20oberg.pdf>

Dessa finns i: www.mossebladet.se

Högshult är, ur den egna synvinkeln, ett ställe med släktingar både på morfars och mormors sida. Morfar - Johan Oskar Carlsson (född 1867) - är Olofs och Stinas barnbarnsbarn. Ett av företrädarens, Eric Granath, barnbarnsbarnbarn är mormor, Augusta Charlotta Fransdotter (född 1876). Dessa släktförhållanden finns redan rätt så tydligt beskrivna i ovan nämnda berättelser.

Olof Larsson Moberg föddes i Mobäcken, Paradis rote, år 1758. Hans föräldrar: Lars Larsson och Eva Nilsson:

Bland faddrarna fanns Johan Tiverman i Kyrkhävdén. Enligt Bert Moberg i Sorunda var det Tiverman som ledde Olof in på den militära banan.

Stina Olofsdotter föddes i oktober månad år 1772 i Högshult, Finnefalls rote. Föräldrar: Olof Gustafsson och Brita Bengtsdotter.

FAMILJEN I HÖGSHULT ÅR 1811

Namn	Född	Ställe	Kommentar
Olof Larsson Moberg	1758	Mobäcken	Trumslagar
Stina Olofsdotter	1772	Högshult	
Maria	1789	Högshult	
Lars	1794	”	
Eva	1797	”	
Eric	1799	”	
Catrina	1805	”	
Olof d. y.	1811	”	

Sidan 2 och 3 samma som i del ett och två.

/ Alf

CATRINA OLOFSDOTTER MOBERG – FÖDD ÅR 1805 I HÖGSHULT

23.26 Catrina Olof Moberg, född 1805 i Höghult, Eric Eriksön och Stina Olofsdotter. — Jan Jansson och Ingrid Larsdotter i Barrud.

Hon föddes dagen före julafton och döptes på annandagen. Som vanligt var farbror Eric och faster Stina i Mobäcken faddrar. Här tillsammans med Jan Jansson och Ingrid Larsdotter i Barrud.

Catrina fyllde tjugo år i juletiden 1825 och det hade varit ett omtumlande år för familjen Moberg i Höghult. Fadern Olof Moberg hade avlidit ett halvår tidigare och Catrinas bror, Lars Moberg och hans familj var nu innehavare av trumslagare- bostället i Höghult.



Året efter (1826) flyttade änkan Stina Olofsdotter Moberg (54), dottern Catrina (20) och lillebror Olof d. y. (15) till den hemmansdel i Barrud som Olof Moberg d. ä. ägde vid sitt frånfälle.



År 1829 lämnade Catrina (24) Barrud och flyttade till Västansjö i Björkmars rote. Där bodde Erik Pehrsson (56) och hustrun Annika Olofsdotter (59) samt deras fem söner: Petter (27), Erik (25), Jan (21), Andreas (19) och Abraham (15), av vilka Petter och Andreas lämnat hemmet. Hon gifte sig med Erik och de bosatte sig i Västansjö.

Mars 25	Erik Eriksön	Dräng	Västansjö ²	—	25
	Catrina Olofsdotter	Fråga.	Barrud	—	24.



Karta från omkring 1880. Dito Barrud ovan.

Kartbilderna är såklart långt efter den tid vi befinner oss i - men de är ändå tydliga och användbara i detta sammanhang.

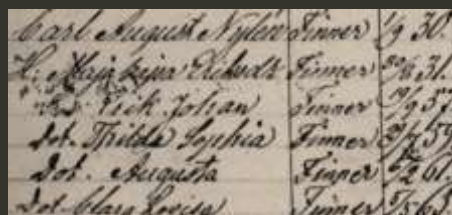
ERIKSSONS FAMILJ I VÄSTANSJÖ ÅR 1851

Namn	Född	Ställe	Kommentar
Erik Eriksson	1804	Västansjö	Hemmansägare
Catrina O: dr Moberg	1805	Högshult	1/16 mantal
Maja Cajsa	1831	Västansjö	
Johanna	1833	"	
Erik	1835	"	
Clara	1837	"	Hon avled 1837
Lovisa	1838	"	
Gustaf	1841	"	
Clara	1843	"	
Johan Peter	1845	"	Han avled 1846
Christina	1847	"	
Carolina	1851	"	

Catrina födde tio barn under två decennier. Åtta av dessa nådde vuxen ålder.

MAJA CAJSA

Hon (24) gifte sig 1855 med Carl August Nyhlén (25), bördig från Kvarntorp och de bosatte sig på hemmanet Fallet, Paradis rote.



Familjen år 1865.

JOHANNA

Hon (29) gifte sig 1862 med Carl Johan Johansson (33) från Udenäs socken och de bosatte sig i Ullsandsmo, numera tillhörigt Ramsnäs rote. Deras barn: Erik Gustaf (1863), Emma Christina (1864), August (1868), Per Johan (1870), Johanna Sofia (1873), Ida Lovisa (1874) och Hulda Maria (1878).

Carl Johan Johansson (54) avled år 1883.

1868	August Carlsson	68	3/2	L	v. 1/3
	h. Emma Sofia	75	0/2	L	v. 1/3
	h. Erik Alex	39	3/8	L	v. 1/3
	h. Hulda Maria	21	5/2	L	v. 1/3
	h. Sven Gustaf Henrik	08	1/4	L	v. 1/3
	h. Margareta Kristina	19	3/4	L	v. 1/3

August Carlsson (f 1868) blev i sinom tid en stadig Barrudsbo.

T. v: August och Emma i Barrud med fyra barn.



Emma & August Carlsson i Barrud, sonen Alex och dottern Margit

ERIK

Egbr. Erik Eriksson	35	$\frac{15}{8}$	Finner.	} $\frac{25}{67}$
H. Lovisa Pettersdotter	44	$\frac{25}{8}$	Tiveds	
D. Paulina	7	$\frac{69}{1}$	Finner.	
S. Erik Arvid	41	$\frac{27}{7}$	Wiby	
D. Maria Viktorina	75	$\frac{5}{7}$	J ^o	
S. Erik Oskar	72	$\frac{12}{6}$	J ^o	
S. Erik Bernhard	79	$\frac{7}{7}$	J ^o	

Han (32) gifte sig 1867 med Lovisa Pettersdotter (23) från Tived. De fick en dotter, Paulina, år 1869 och flyttade till Viby socken i Närke samma år.

De bosatte sig i Pelltorp.

Familjen år 1880 t. v.

LOVISA

Hon (26) flyttade till Lilla Hägghemmet i Fagerlids rote, Tiveds socken 1864 och gifte sig med Jakob Albert Jakobsson (24), bördig från Undenäs.

Jakob Albert Jakobsson	24	$\frac{24}{1}$	Undenäs	v
L. Lovisa Pettersdotter	26	$\frac{26}{1}$	Tiveds	v
D. Emma Lovisa	1869	$\frac{1869}{1}$	Tiveds	v
D. Mattilda	1871	$\frac{1871}{1}$	Tiveds	v
D. Johanna Maria	1873	$\frac{1873}{1}$	Tiveds	v
D. Lovisa	1875	$\frac{1875}{1}$	Tiveds	v
D. Sofia	1877	$\frac{1877}{1}$	Tiveds	v
En fästingstift (1879)	1879	$\frac{1879}{1}$	Tiveds	v

Familjen Jakobsson år 1885.

GUSTAF

Han (33) gifte sig 1874 med Emilia Augusta Ersdotter (22) från Askersund och blev samtidigt ägare till hemmanet i Västansjö. Deras barn: Ester Avida (1883) och Anna Emilia (1887)

Gustaf Eriksson	41	$\frac{18}{8}$	Finnerödja	$\frac{21}{5}$
H. Emilia Augusta Ersdotter	52	$\frac{7}{7}$	Askersund	$\frac{24}{4}$
D. Ester Avida	82	$\frac{26}{6}$	Finnerödja	
D. Anna Emilia	87	$\frac{1}{2}$	L ^o	

Dottern Anna Emilia (40) gifte sig år 1923 med Bertil Wallenros (31) och flyttade till Midskog i Hova socken. (Midskog var administrativt en del av Vallsjö rote i Finnerödja socken).

CLARA

14	Räntan			
3	Eg Carl August Gustafsson	41	$\frac{14}{11}$	Finnerödja
	H. Clara Eriksdotter	43	$\frac{3}{3}$	L ^o
	son Johan Ludvig	70	$\frac{12}{7}$	Kil
	de Emma Kristina	71	$\frac{21}{6}$	L ^o
	son Carl August	74	$\frac{12}{11}$	L ^o
	de Maria Josefina	74	$\frac{21}{8}$	L ^o

Hon (23) gifte sig med Carl August Gustafsson (22) och de flyttade till Visnums Kil, i Värmland, år 1869.

Familjen Gustafsson år 1875 (t. v.)

Claras kusin, Erik Johan Moberg och hans hustru Catharina Andersdotter, bodde på hemmanet Räntan (1/ 8 mantal) sedan år 1864. Clara och Carl August efterträdde dem, när Erik Johan och Catharina flyttade till Hova socken samma år (1869).

CHRISTINA

Hon (26) gifte sig 1873 med Jacob Neander (29), folkskollärare i Körningstorp. Deras barn: Gustaf Werner (1874), Karl August Bernhard (1876), Axel Herman (1877 – död samma år), Ernst Albin (1878), Ellen Kristina Elisabet (1881), Nils Erik Simeon (1883), Anna Teresia (1884), Jacob Herman Natanael (1885), Frans Edvard (1888 – död samma år), Sixten Alexius (1889) och Henrik Rudolf (1892).

Efter avslutad skolgång i Körningstorp, under faderns ledning, begav sig de flesta av barnen till Kristinehamn, där de så småningom tog studenten, gav sig ut i livet och fick skapliga jobb, som med. och ek. doktor, präst, trafikinspektör med mera.



Gustaf, Herman och (fadern) Jacob Neander.

Jacob Neander (60) avled år 1904. Änkan och hennes två yngsta barn, Sixten Alexius (15) och Henrik Rudolf (12) samt systemn Carolina (här nere) bodde kvar i Körningstorp till år 1909, då de fyra flyttade till Örebro (Västra gatan).

Två år senare drog systrarna och Christinas yngste son iväg ända upp till Luleå:



De bodde hos en annan Neander, Karl August Bernhard, på Skeppsbrogatan 5 i Luleå.

Karl August Bernhard Neander: just det – Christinas näst äldste son - var kontorschef, står det i boken.

Christina (66) och systemn Carolina (62) flyttade så till Säbyggeby i Ockelbo socken 1913. Då hade yngste sonen, Henrik Rudolf (20), flyttat till sin storebror Ernst Albin Neander (34) i Jukkasjärvi året före.

Neander, just Herman Albin	85 %	Linnestorp, Hälsingl. l.	13	Fortuna 10 %
Herman, Elisabet Andersdotter	89 %	Hofva, Hälsingl. l.	*	Hofva, 13 %
Edla, Elisabet Herman	14 %	Hälsingl. l.	14	Hälsingl. l.

Christinas son, Jacob Herman Natanael (28) blev utnämnd till komminister, senare kyrkoherde, i Ockelbo församling 1913 och det förklarar moderns och mosterns flytt.

Hermans hustru, Hildur Elisabet, var uppvuxen på Gårdsjö gård, i Hova socken.

Christina Eriksdotter Neander avled i Ockelbo år 1915.

CAROLINA

Hon flyttade till systemens hem i Körningstorp 1888 och följde därefter med sin syster Christina som en trogen tjänarinna. Vad hände, när Christina avled? Svar: hon följde med systersonens Hermans familj till Eskilstuna år 1920.

Jag börjar förstå sammanhangen någorlunda: När Karl August Bernhard Neander bröt upp från Luleå år 1913, flyttade modern Christina och mostern Carolina till Ockelbo, där Christinas son Herman blivit utnämnd till komminister, medan K. A. B. flyttade till Edelträsk församling (några mil bortanför Boden, i riktning mot Riksgränsen). Där fanns den ståtliga Sandträsk-gården som övertagits av Norrbottens läns landsting och blivit till ett sanatorium år 1913.

K. A. B. Neander var kontorschef på anläggningen.

Vidare koll i handskrifterna visar att även Gustaf W. Neander, hustrun Olga och sonen Olle, fanns i Sandträsk från starten av sanatorie-verksamheten.

Detta är spännande. Jag minns fragment av Ebba Neanders föredrag i Barruds Bönhus (1980-talet) om svärfadern Gustaf Neander. Jag måste nu inse att den här berättelsen faktiskt handlar om Catrina Olofsdotter Moberg. Syskonen Neander är visserligen hennes barnbarn men dessa var många och de rörde sig i rätt oväntade riktningar, så jag sätter tills vidare punkt här.

Kanske en egen berättelse om syskonen Neanders livsresor senare.

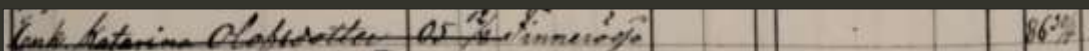


Sandträsk sanatorium i Edelträsk socken.

Åter till Västansjö i Björkmars rote av Finnerödja socken.

Catrina Olofsdotter Moberg kom till Erik Erikssons hemmaplan 1829 och så levde de sina liv där vid en av sjön Undens vackraste vikar.

Erik Eriksson (68) avled i Västansjö år 1873.



Catrina Olofsdotter Moberg (81) avled på Valborgsmässoafton år 1886.

Hon är morfars mormors syster (MF MM S).

OLOF D. Y. OLOFSSON MOBERG – FÖDD ÅR 1811 I HÖGSHULT

År 1810 var synnerligen händelserikt i Sverige: ny riksdagsordning (utan avskaffande av fyra stånden), ny tryckfrihetsförordning och ny successionsordning, efter många turer om tronföljden efter den skamliga hanteringen av syndabocken Gustaf IV Adolf. Vi vet ju vem som gick segrande i den striden. Vidare: Baltzar von Platen fick formellt uppdraget att leda bygget av Göta Kanal. Det första spadtaget togs samma år. Kanalen blev klar drygt tjugo år senare.

Hos trumslagarefamiljen i Högshult var det troligen ett lugnt år. Olof Moberg var nog nöjd över att Sverige slutit fred med Frankrike. Han var ju – gud bevars - lite till åren kommen och fälttåg i främmande länder lockade inte. Han visste inte då att han tre år senare skulle marschera i norra Tyskland, med den nye svenske tronföljaren som överbefälhavare.

Olofs och Stinas barn hade kommit med fyra års mellanrum (i medeltal) och nu var det fem år sedan Catrina föddes, så kanske familjen var fulltalig. Inte riktigt: för att få jämn könsfördelning fattades det en son.

Det var väntanstid under julhelgen och på trettondedagsafton 1811 föddes sonen.

Högshult.		1/8 mkt	
Yungf. Olof Moberg	finnet	19 1/2	52 x
H. Stina Olofsd.	ibm	18 10	72. x
J. Maria.	ibm	6 6	89. x
O. Lars.	ibm	18 9	94. x
J. Eva.	ibm	25 1	97. x
O. Eric.	ibm	14 5	99. /
O. Catrina	ibm	23 1/2	05

Yungf. Olof	finnet	19 1/2	52	x	x	x	y		
-------------	--------	--------	----	---	---	---	---	--	--

Kanske komminister Per Sjogerström glömde att föra in honom i födelseboken eller kanske att vinterförhållandena medförde kommunikationsproblem. Man vet inte och behöver inte veta. Olof konfirmerades i alla fall år 1825, vilket bevisar att han var dopad – förlåt – döpt i förväntad dåtida ordning. ☺

När Olof var femton år ung och faderlös sedan ett år tillbaka flyttade han, tillsammans med modern och systemen Catrina till Barrud, där fadern varit förutseende nog att investera i fast egendom.



Barruds centrala delar vid mitten av 1800- talet (Laga skifte).

FAMILJEN MOBERG I BARRUD ÅR 1856

Namn	Född	Ställe	Kommentar
Olof Olofsson Moberg	1811	Högshult	Hemmansägare
Clara Persdotter	1813	Askersund	
Erik Johan	1834	Barrud	
Anna Stina	1836	"	
Maja Lena	1838	"	
Per Olof	1840	"	Han avled samma år
Lars Gustaf	1841	"	
Clara	1844	"	
Olof	1846	"	Han avled samma år
Victor	1848	"	
Lovisa	1850	"	Hon avled 1857
Olof	1853	"	
August	1856	"	

Olofs mor, Stina Olofsdotter Moberg (83) avled år 1855.

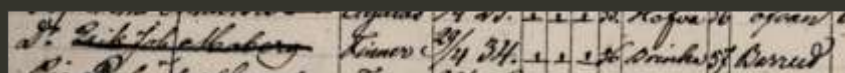


Tiobarns (i livet)- pappan Olof Olofsson Moberg (45) avled i december 1856.

Äldsta barnet var tjugotvå och den yngste ännu inte ett år. Änkan var fyrtiotre år och hon var ensam med tio barn. Familjen bodde kvar på gården i Barrud.

Här följer en sammanställning: sönerns och döttrarnas livsresor, i första hand så länge de befann sig i hemsöcken.

ERIK JOHAN



Han var dräng i Brinken och Borgan och flyttade till Nysunds socken år 1859.

ANNA STINA

Hon vistades i hemmet och avled där i februari 1857.

MAJA LENA

Hon (21) gifte sig 1859 med Gustaf Jansson (25) från Mokärret i samma rote och de brukade därefter hemmansdelen i Barrud. Så här såg familjen ut år 1865:

Br. Gustaf Jansson	Finner	18/3 34.	+ + + 39	oköslant
H. Maja Lena Olofsdotter	Finner	22/7 38	+ + + 39	afvan
P. Carl Gustaf	Finner	24/11 57		
P. Johan Lovén	Finner	22/6 61		
P. Viktor	Finner	20/1 63		

Emma Lovisa föddes 1864 och Maria Lovisa 1866. Familjen flyttade till Ramundeboda socken år 1867.

LARS GUSTAF

Han tycks ha rört sig i närområdet och pendlat mellan Barrud och Slottsbol under sextiotalet, i väntan på att Lovisa Jansdotter i Slottsbol skulle bli giftasvuxen. Han (32) gifte sig 1873 med nämnda Lovisa (21) och de bosatte sig i Barrud.

Här (1893) bestod familjen av tio personer i åldern 52- 0 år

Fast äldste sonen hade just flyttat till Kumla, så de var väl nio i hushållet. Vi ser att de inte döpte de yngsta barnen i Finnerödja kyrka. De väntade troligen på att Barruds Bönhus skulle bli klart – och det blev huset året efter. Församlingen hade då varit igång ett tag.

Karl Gustaf Olofsson Moberg	41 1/2	Finnerödja	9/2
K. Lovisa Jansdotter	59 1/2	1/2	7/3
J. Johan Moberg	77 1/2	1/2	
O. Hulda Lovisa	80 1/2	1/2	
O. Amanda Kjerfve	83 1/2	1/2	
O. Anna Wikner	85 1/2	1/2	
L. Carl Axel	88 1/2	1/2	
L. Oscar Torner	90 1/2	1/2	
L. Maria Torner	93 1/2	1/2	

CLARA

Jan Gustaf Andreasson	41 1/2	Finnerödja	
K. Clara Moberg	44 1/2	1/2	
O. Hulda Lovisa	64 1/2	1/2	
J. Johan Moberg	66 1/2	1/2	
L. Oscar Torner	70 1/2	1/2	
L. August Torner	72 1/2	1/2	
L. Johan Torner	76 1/2	1/2	
A. Humming Olafsson	79 1/2	1/2	
L. Carl Axel	82 1/2	1/2	

Hon var piga hos grannarna i Barrud (Jan Petter och Carolina) och därefter begav hon sig år 1863 till Högsåsen, där Jan Gustaf Andreasson (22) ivrigt väntade på att få gifta sig med henne. Det fick han och efter knappt tjugo år hade de stugan full. Yngste sonen känner jag personligen. Han var en av två ordinaries söndagsskollärare i Mosselunds missionshus på 1940-talet: Axel i Ersbacken.



Jag tar chansen att visa det här fina fotot från Mosselund. Detta är 1920-talet och far står längst till höger i bakersta raden, där Johan i Borga (fars morbror) och Axel i Ersbacken (morfars sysling) står i mitten. Vår släktskap med den förre var väl känd. Med den senare: icke (på vår tid).

Åter till Barrud.

VICTOR

Han (26) gifte sig 1874 med Johanna Sofia Johansdotter (23) från Hulan i Paradis rote.

Hans bror (och granne), Lars Gustaf Olofsson Moberg och hans hustru Lovisa hade åtta barn 1893. Här ser vi att Victor och hans hustru Johanna Sofia hade sju vid samma tidpunkt. De tre sistfödda var inte döpta.

1	Victor Olofsson Moberg	1875	Enneröja	13
2	H. Johanna Sofia Johansdotter	1874	Enneröja	7
3	P. Hjalda Koppe	1876	Enneröja	
4	J. Johan Viktor	1879	Enneröja	
5	P. Stenanda (döpt)	1882	Enneröja	
6	J. Gustaf Moberg	1884	Enneröja	
7	L. Hanna Charit	1887	Enneröja	
8	J. Emma	1889	Enneröja	
9	L. David	1893	Enneröja	

OLOF

Han blev dräng hos grannarna i Barrud, Erik Johan Jansson och Greta Lisa Eriksdotter, när han var arton år och fortsatte att vara det till år 1877, då han flyttade till Kvistbro socken i Närke, stannade där ett år och återvände till Barrud. Olof d. y. d. y. blev så småningom hemmansägare i Barrud. Han (38) gifte sig år 1891 med Karolina Karlsdotter från Visnums Kil i Värmland. De fick inga egna barn men en fosterdotter år 1908: Beda Olivia Lundström (9).

Olof Olofsson Moberg	1877	Enneröja	
Karolina Karst	1891	Enneröja	
			1/40

Olof Olofsson Moberg var ägare till 1/40 mantal av hemmanet Barrud.

Familjen flyttade till Nyborg i Vällvattnets rote år 1921.

Allas (i denna sammanställning) moder, Clara Persdotter (83), avled i december 1896.

AUGUST

August Moberg	Arbetare.		
	idiot, inhys	56	13/1

I kyrkans böcker kallades han omväxlande arbetare, mindre vetande och idiot.



August Olofsson Moberg (61) flyttade till socknens fattigstuga år 1917.

Han avled, sjuttiofem år gammal, år 1931.

Fotot här bredvid, ur en film om August:

<https://youtu.be/NZluymr1zDw>

Jag avslutade den där filmen med följande text: "August Moberg må ha varit *mindre vetande* men vad då? Även de som vet mest, vet inte allt".

På nästa sida. Några bilder från Barrud. Överst: Barrud infart österifrån. Victor Mobergs och Lars Gustaf Mobergs familjer samt uppställning framför Bönhuset i Barrud.



Familjen Moberg, Stående fr. v. David, Emma, Gustaf, Hanna och Johari.
Sittande fr. v. Amanda, Viktor och Hulda.



Stående, fr. v. Sigrid Moberg, Anna Moberg och Frida Sandström.
Sittande, Lovisa Jansson-Moberg och Lars Gustaf Moberg.



Det här kapitlet har handlat om Olof Olofsson Moberg, hans egen familj och hans barns.

Han är morfars mormors bror (MF MM B).

Som avslutning. Min favoritkarta och en av mina favorit- trakter:



Högshult, Dammkärret och Barrud. Häradsekonomisk karta från omkr. år 1880.

Mariestad den 26 januari 2021

/ Alf